

Samtök sjávarútvegs- sveitarfélaga

Samantekt gagna vegna umsagnar um frumvarp
um breytingu á lögum um veiðigjöld

Ráðgjafarsvið KPMG

—

16. maí, 2025

Fyrirvari

Hlutverk KPMG er að taka saman gögn og upplýsingar sem nýtast Samtökum sjávarútvegssveitarfélaga við gerð umsagnar um frumvarp til laga um breytingar á veiðigjöldum.

KPMG hefur ekki aðkomu að gerð umsagnarinnar að öðru leyti og ber ekki ábyrgð á henni.

Greiningin byggir á opinberum gögnum úr frumvarpinu, frá Fiskistofu og Hagstofu Íslands.

Dæmi um áhrif á einstök sveitarfélög, eða fyrirtæki innan sveitarfélaga byggja alfarið á gögnum frá sveitarfélögunum sjálfum.

Ekki hefur verið framkvæmd sérstök könnun á áreiðanleika þeirra gagna sem byggt er á en miðað er við að um traustar heimildir sé að ræða. KPMG getur ekki ábyrgst nákvæmni né áreiðanleika þeirra upplýsinga sem hér koma fram né að þær séu tæmandi. KPMG ber ekki ábyrgð á að uppfæra efni samantektarinnar á grundvelli upplýsinga sem síðar kunna að koma fram.

KPMG ber enga ábyrgð á ákvörðunum sem teknar eru á grundvelli niðurstaðna samantektarinnar. Öll ábyrgð vegna ákvarðana sem teknar verða á grundvelli hennar eða niðurstaðna sem í henni eru, er á höndum þeirra sem að málinu kunna að koma.

Vænt hækkun samtals um 7,9 ma.kr.

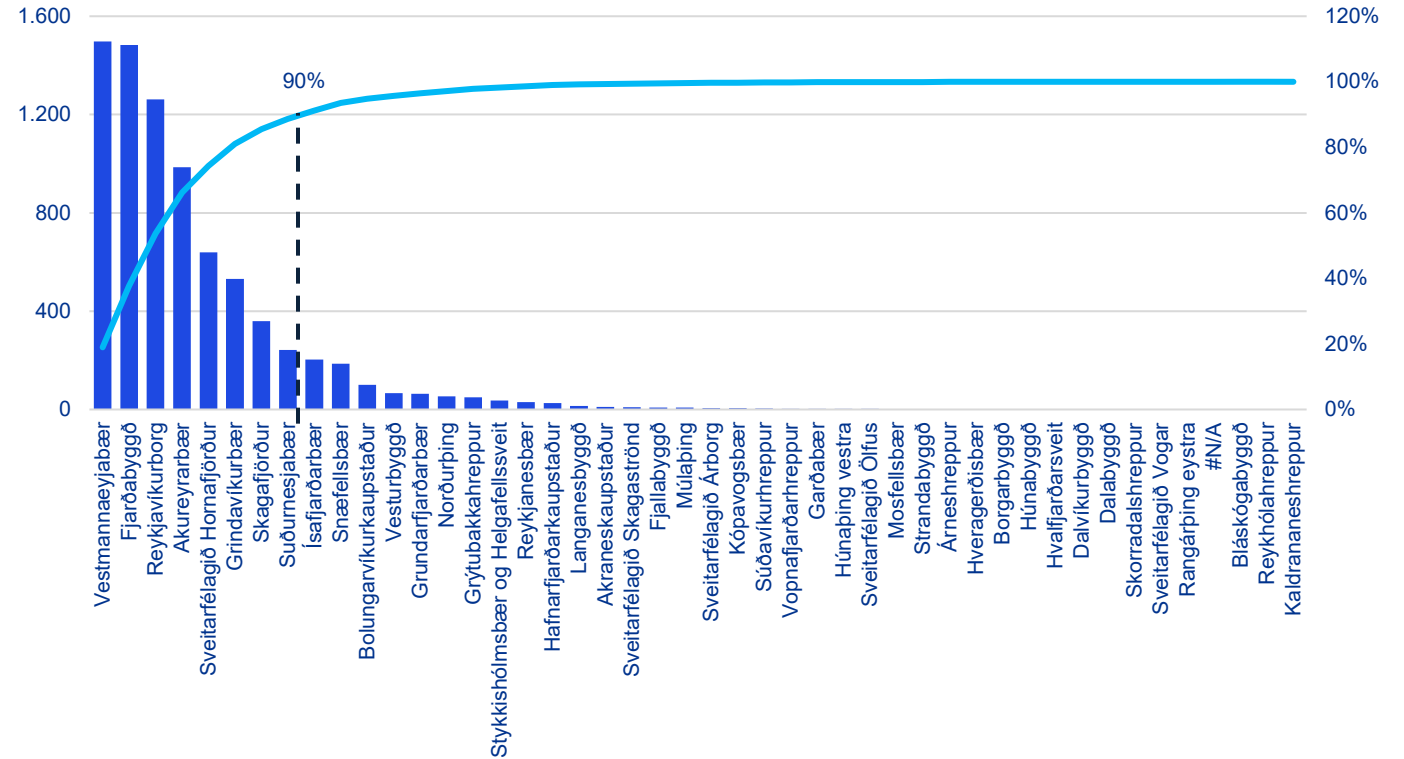
Vænt hækkun veiðigjalda m.t.t. frítekjumarka er um 7,9 ma.kr.

Um 90% af hækkuninni fellur á fyrirtæki með heimilisfesti í 8 sveitarfélögum.

Áhrifanna gætir þó víðar. Nokkur fyrirtæki eru t.d. skráð á höfuðborgarsvæðinu en eru með stóran hluta starfsemi sinnar í öðrum sveitarfélögum.

Sömu sögu má segja um félög sem skráð eru í Vestmannaeyjabæ og Akureyrarkaupstað, sem eru með starfsemi í öðrum sveitarfélögum.

Hækkun veiðigjalda eftir heimilisfesti fyrirtækja í m.kr.

Hækkun veiðigjalda eftir heimilisfesti segir ekki alla söguna

Vopnafjörður er dæmi um sveitarfélag þar sem áhrif vegna hækkana birtast ekki í tölum frumvarpsins.

Brim hf. er með umfangsmikla starfsemi í Vopnafirði en félagið er með heimilisfesti í Reykjavík. Áhrif af hækkun veiðigjalda í sveitarfélaginu geta því orðið mun hærri en reiknaðar tölur sýna og áhrifin á sveitarfélagið geta orðið talsverð ef störfum fækkar og dregið verður úr fjárfestingum.

- Um 105 manns starfa við fiskveiðar og fiskvinnslu í sveitarfélaginu árið 2024
- 90% landaðs afla eru uppsjávarfisktegundir
- Áform Brim hf. um 8-12 ma.kr. fjárfestingu eru í biðstöðu vegna m.a. hækkun veiðigjalda
- Fjárfesting sveitarfélagsins í stækkun hafnar í hættu

36,5%

Af staðgreiðsluskyldum launagreiðslum eru vegna fiskveiða og fiskvinnslu í sveitarfélaginu.

15,3%

Af fasteignagjöldum sveitarfélags
eru vegna eins
sjávarútvegsfyrirtækis (Brim hf.)

Athuga skal að upplýsingar um hlutfall landaðs afla, áform Brim og hlutdeild fasteignagjalda byggir á upplýsingum frá sveitarfélaginu og hafa ekki verið staðfestar af KPMG.

Raunveruleg hækkun veiðigjalda

	Vopnafjörður	Langanesbyggð	Grýtubakkahreppur
 Hlutdeild sjávarútvegs í staðgreðsluskyldum launagreiðslum	36,5%	44,2%	39,7%
 Vænt hækkun veiðigjalda	3 m.kr.	14 m.kr.	50 m.kr.
 Raunveruleg hækkun veiðigjalda	500 m.kr.*	212 m.kr.*	230 m.kr.*
 Hlutdeild sjávarútvegs af fasteignaskatti	≈ 15%	≈ 40%	n/a
 Fjárfestingar	8-12 ma.kr. fjárfesting Brim hf. í biðstöðu - Áform um stækkun hafnar í hættu - Ísfélagið stækkaði vinnslu 100 m.kr. fjárfesting frá sveitarfélaginu í höfnina		

* 50% hækkun veiðigjalda hjá Brim hf. bætt við

* 25% af hækkun veiðigjalda hjá Ísfélag hf. bætt við

* Hækkun veiðigjalda hjá Gjögur hf. bætt við

Ráðaða öll fyrirtækin við þessa hækkun?

Og hvaða áhrif mun það síðan hafa á sveitarfélögin?

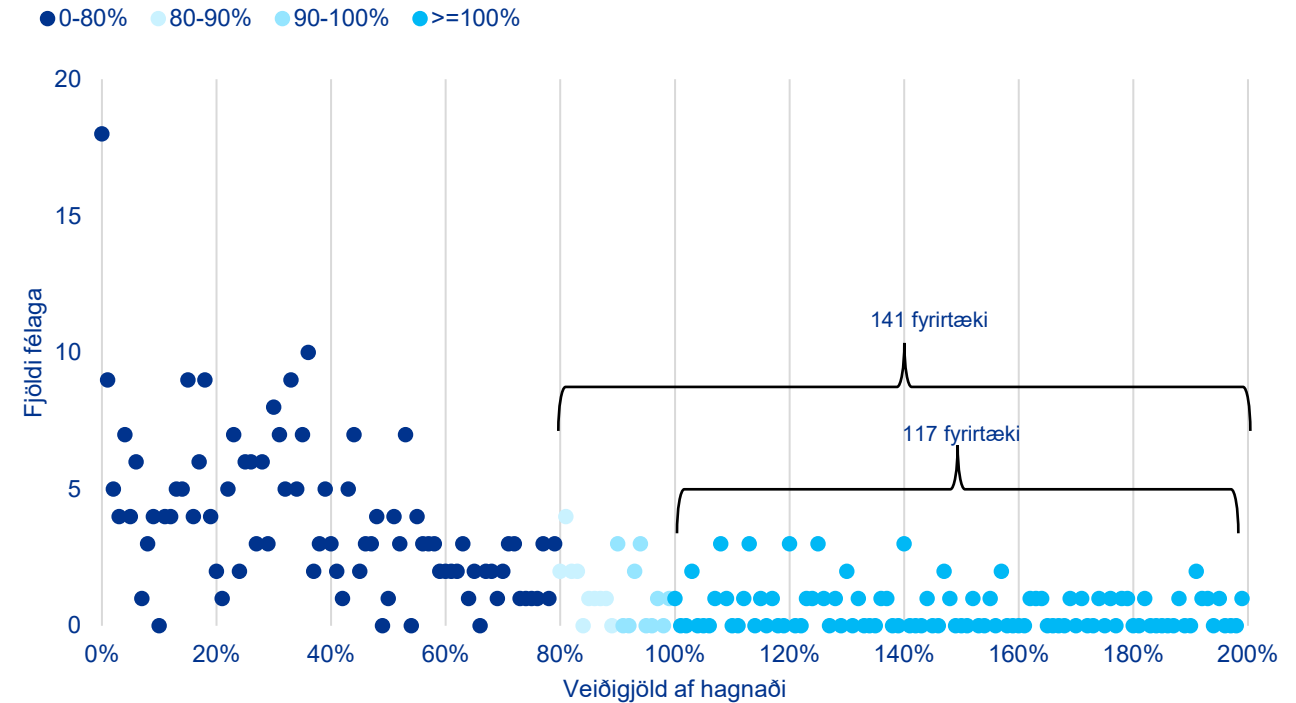
Það er ekki nóg að skoða bara meðaltalsáhrifin

141 fyrirtæki verða fyrir verulegum áhrifum af hækkun veiðigjalda.

Veruleg áhrif eru skilgreind þannig að veiðigjöld vegi 80% eða meira af meðalhagnaði félaganna 2020-2023.

Þessi 141 félög bera ábyrgð á 12,2% af áætlaðri hækkun veiðigjalda.

Fjöldi félaga eftir hlutfalli veiðigjalda af meðalhagnaði 2020-2023
Frá 0% - 200%

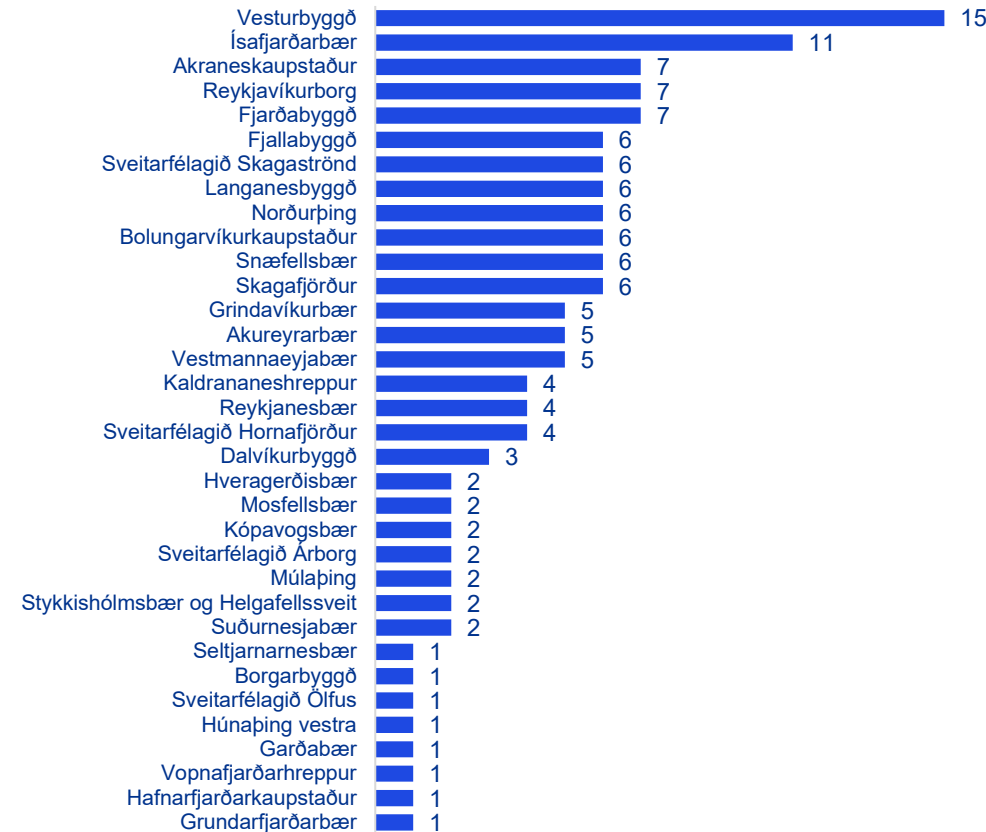

Í frumvarpinu eru ekki lagðar til breytingar sem munu fela í sér verulega neikvæð áhrif á rekstrarumhverfi fyrirtækja sem greiða veiðigjald og hafi þau áhrif að útsvarstekjur sveitarfélaga lækki sem hafi svo neikvæð áhrif á fjárhag sveitarfélaga eða útgjöld þeirra.”

- Frumvarp til laga um breytingu á lögum um veiðigjald, nr. 145/2018.

Hækkun veiðigjalda geta haft veruleg áhrif á fjölda fyrirtækja og þ.a.l. á sveitarfélög sem reiða sig á starfsemi þessara fyrirtækja.

Fjöldi fyrirtækja sem verða fyrir verulegum* áhrifum

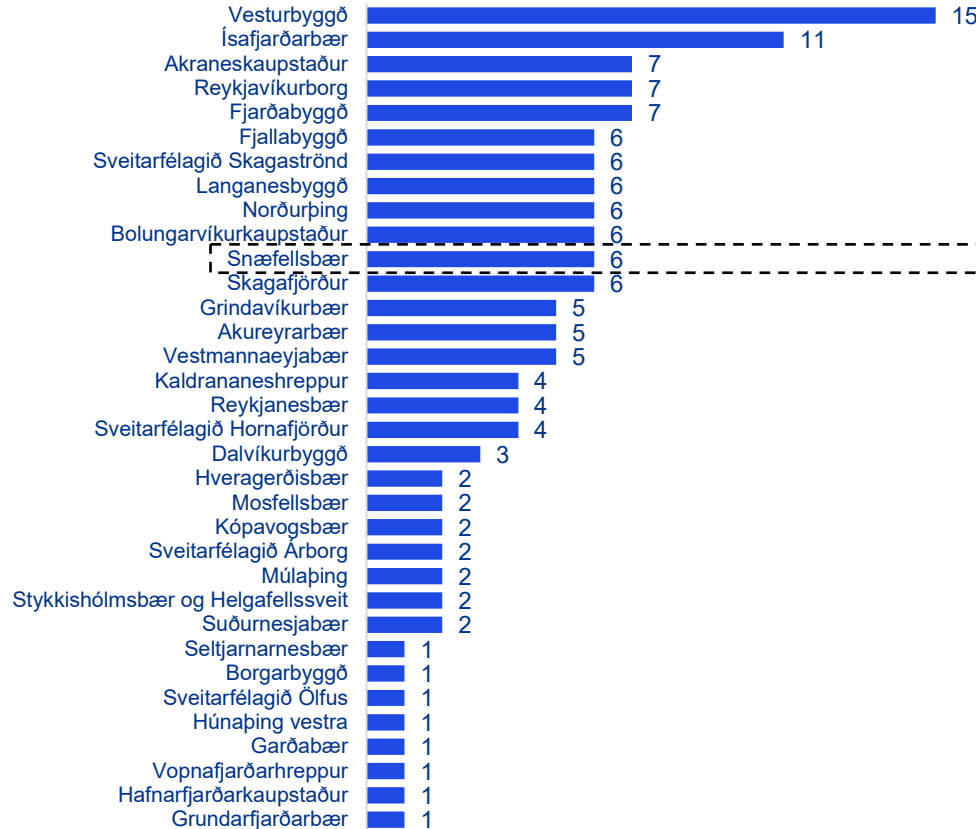
141 fyrirtæki verða fyrir verulegum áhrifum

Í nýju fyrirkomulagi hefðu veiðigjöld 2024 verið 80% eða meira af meðalhagnaði 2020-2023.

*Veruleg áhrif: Nýtt veiðigjald jafngildir 80% eða meira af meðalhagnaði 2020-2023

Snæfellsbær: 186,3 m.kr. hækkun veiðigjalda

Fjöldi fyrirtækja sem verða fyrir verulegum* áhrifum

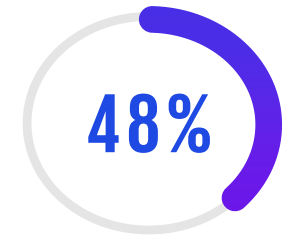

6 fyrirtæki sem verða fyrir verulegum áhrifum

Hlutfall fyrirtækja í sveitarfélaginu sem verða fyrir verulegum áhrifum

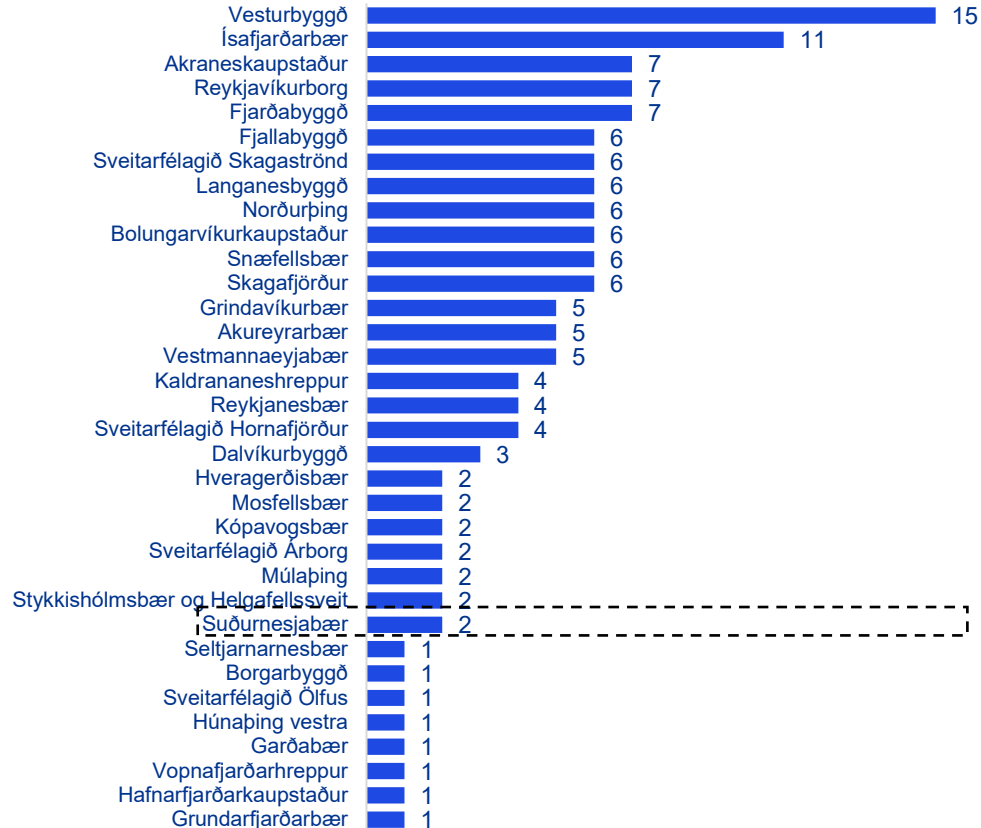
Hlutfall sjávarútvegs í staðgreiðsluskyldum launagreiðslum

6 fyrirtæki sem verða fyrir verulegum áhrifum bera ábyrgð á helmingnum af hækkun veiðigjalda í sveitarfélaginu

Suðurnesjabær: 242,3 m.kr. hækkun veiðigjalda

Fjöldi fyrirtækja sem verða fyrir verulegum* áhrifum

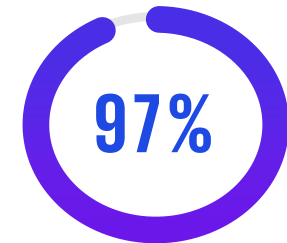

2 fyrirtæki sem verða fyrir verulegum áhrifum

Hlutfall fyrirtækja sem verða fyrir verulegum áhrifum

Hlutfall sjávarútvegs í staðgreiðsluskyldum launagreiðslum

2 fyrirtæki sem verða fyrir verulegum áhrifum bera ábyrgð á nánast allri hækkun veiðigjalda í sveitarfélaginu

Komi til þess að einstakir greiðendur veiðigjalda taki ákvörðun um breytingar í rekstri sínum sem kunni að leiða til fækkunar starfa, sem þar af leiðandi skilar sér í lægra útsvari til sveitarfélaga, þá verður að telja að slík ákvörðun sé ávallt byggð á viðskiptalegum grunni, en ekki vegna breytinga á viðmiði við útreikning reiknistofns að baki veiðigjaldi.”

- Frumvarp til laga um breytingu á lögum um veiðigjald, nr. 145/2018.

Ýmsar vísbendingar um að hækkun veiðigjalda geti haft veruleg áhrif á fjárfestingar, umfang sjávarútvegs, fjölda starfa og þar með skatttekjur einstakra sveitarfélaga.

Lægri tekjur

Hætt er við að útsvarstekjur og hafnargjöld sveitarfélaga dragist saman ef störfum fækkar eða samdráttur verður í lönduðum afla.

Framkvæmdir í biðstöðu

Hætt er við að fjárfestingar í hafnarmannvirkjum nýtist ekki ef umfang dregst saman, svo sem í Langanesbyggð.

Fjárfestingar í innviðum lendi í biðstöðu, svo sem hafnarframkvæmdir á Vopnafirði.

Fjárfestingar í biðstöðu

Hætt er við að fjárfestingar í þróun og vinnslu frestist, eða leggist af. Svo sem áform Brim hf. á Vopnafirði.

kpmg.com/socialmedia

Upplýsingar í skjali þessu eru almennar og er ekki ætlað að ná til aðstæðna tiltekins einstaklings eða lögaðila. Þó að við leitumst við að veita nákvæmar og tímanlegar upplýsingar er ekki um að ræða neina tryggingu fyrir því að slíkar upplýsingar séu nákvæmar á þeim degi sem tekið er við þeim eða að þær verði nákvæmar í framtíðinni. Enginn ætti að taka ákvarðanir á grundvelli slíkra upplýsinga nema leita fyrst viðeigandi ráðgjafar sem taka myndi mið af aðstæðum viðkomandi aðila.

©2024 KPMG ehf. á Íslandi er aðili að alþjóðlegu neti KPMG, samtökum sjálfstæðra fyrirtækja sem aðild eiga að KPMG International Limited, ensku félagi með takmarkaða ábyrgð. Allur réttur áskilinn.